

כ"ג כסלו תשע"ז פרשת "וישב" כניסת שבת – 16:19 צאת שבת – 17:22 חצות היום: 11:39 גיליון מס' 658

פרשת "וישב"

לקט הארות וביאורים נפלאים ממעינו העמוק של רבינו הקדוש רבי נחמן מברסלב מלוקטים מספריו הקדושים ומספרי תלמידו הגדול רבי נתן מברסלב, לפרשת השבוע וחנוכה.

אלה תולדות יעקב יוסף

והנה עניין מחלוקת בית שמאי ובית הלל [בעניין חנוכה]. שבת שמאי אומרים, לעניין הדלקת נרות חנוכה: פוחת והולך, שמדליק ביום הראשון שמונה נרות וביום השני שבעה וכן הלאה, עד שביום השמיני מדליק נר אחד; ובית הלל אומרים: מוסיף והולך, שמדליק ביום הראשון אחד, ובני שניים עד שביום השמיני מדליק שמונה נרות [בעניין התקרבות הנפשות הרחוקות מאוד מאוד שאין ראוי מן הדין לקרבן שבת שמאי אומרים 'פוחת והולך' להעלים האור מהן שלא יתקרב; ובית הלל אומרים 'מוסיף והולך', כי צריכין לעשות כלים וצמצומים כאלה באופן שיוכלו להאיר גם בהם אורו יתברך כדי שיתקרב גם הם וכן"ל.

הנה ענין מחלוקת זאת זהו בחינת כלל המחלוקת שבכל דור על הצדיקים השלמים העוסקים לקבל נפשות הרחוקים להשם יתברך, שרבים מאד קמים עליהם וגם רבים מגדולי הצדיקים חולקים עליהם מחמת שמדת הדין מתלבש בהם. ועל ידי זה נכנס בלבם טינה עד שנדמה להם כאלו אינו מתנהג כראוי וחולקים על [הצדיק האמיתי] כאשר כבר היה לעולמים ברוב הדורות. ובפרט בימינו בתקופה הקודמת לביאת המשיח שמתרבה הקטגוריה בין תלמידי חכמים מאד. וביותר על רבינו הגדול והנורא [רבי נחמן מברסלב] צווק"ל על אשר מסר נפשו מנגד ועסק כל ימיו לרחם על ישראל על כל הרחוקים לקרבם להשם יתברך. וזה בחינת מחלוקת של השבטים על יוסף הצדיק. כי יוסף הוא בחינת הצדיק שעוסק לקרב להשם יתברך. וזה בחינת מחלוקת של השבטים על יוסף הצדיק. כי יוסף הוא בחינת הצדיק שעוסק לקרב להשם יתברך על ידי שמוסיף והולך האור בכל יום. כי עושה בכל פעם צמצומים וכלים נפלאים [היינו, שמצמצם את אור ה' יתברך למידה שבה יוכלו לקבלו גם הרחוקים מה' יתברך] באופן שיוכלו להתקרב כל מי שירצה בעולם. ועל שם זה נקרא יוסף בחינת מוסיף והולך כנ"ל והשבטים אף על פי שכולם קדושים כי היו כולם צדיקים גדולים חלקו עליו בשביל זה וכן"ל.

וזה בחינת (בראשית לז) וישב יעקב בארץ מגורי אביו ודרשו רז"ל (מדרש רבה) שהיה מגייר גרים (כמובא בדבריו ז"ל ח"א סימן רכ"ח), וזה (שם) אלה תולדות יעקב יוסף. היינו שיוסף הלך בדרך אביו יעקב והיה עוסק גם כן לגייר גרים ולקרב נפשות הרחוקות. כי כל מה שאירע ליעקב אירע ליוסף שזהו פירוש אלה תולדות יעקב - יוסף כמו שפירש רש"י שם. שכל מה שקיבל משם ועבר מסר לו. וכל מה שאירע ליעקב אירע ליוסף וכו'. וכל זה נסמך לפסוק מגורי אביו שהוא מה שהיה יעקב מגייר גרים. ותיכף נסמך אלה תולדות יעקב יוסף שפירשו שמסר לו כל חכמות כנ"ל. היינו כנ"ל. כמו שיעקב גייר גרים על ידי עוצם חכמתו שהיה יודע לעשות צמצומים כאלה עד שיוכל לרפאות החולים ביותר. כמו כן היה יוסף הצדיק עוסק בזה תמיד. כי יעקב מסר לו כל חכמתו. כי עיקר החכמה הוא להכניס השגות אלקות בעולם להודיע לבני האדם גבורותיו וכו' וזהו בחינת (שם) יוסף בן שבע עשרה שנה היה רועה את אחיו בצאן. רועה צאן זה בחינת מנהיג הדור שנקרא בכל מקום בשם רועה צאן. וזהו בן שבע עשרה שנה היה וכו'. שבע עשרה בגימטריא 'טוב' כמובא. היינו שיוסף היה טוב לכל והיה כולו טוב ועל ידי זה היה יכול לקרב הכל. כי מצא בהגרוע שבגרועים נקודות טובות ועל ידי זה קירבם להשם יתברך. וזהו (שם) והוא נער את בני בלהה ואת בני זלפה וכו'. שהם בני השפחות הם בחינת משפחות הירודות שבישראל שהיה מוריד את עצמו אליהם ביותר כדי לקרבם. ועל שם זה נקראים הרחוקים בני בלהה ובני זלפה. זה רמז שנאחז בהם ביותר הבעל דבר [=היצר הרע] וחילותיו שזהו בחינת בני בלהה בחינת בלהות אתנן וכו' (יחזקאל כ"ח) ופירש רש"י שם שדים. היינו חילות היצר הרע שהם שדים וקליפות שהם מבהילים ומבלבלים ומרשיעים את האדם. וזה בחינת בני זלפה בחינת זלעפה אחזתני מרשעים (תהלים קי"ט) כי חילות היצר הרע הם בחינת בלהות וזלעפות וכל הנמשכים אחריהם נקראים בני בלהה ובני זלפה. והצדיק הגדול בחינת יוסף עוסק עמהם ומוריד את עצמו אליהם כדי לקרבם להשם יתברך. וזהו והוא נער את בני בלהה ואת בני זלפה וכו' ופירש רש"י שהיה עושה מעשה נערות וכו'. כי הצדיק האמת בעוצם חכמתו מוריד את עצמו אליהם כל כך עד שנדמה כאלו עושה מעשה נערות. כי מדבר עמהם שיחת חולין ואוכל ושותה עמהם ופעמים מטייל ומשחק עמהם וכל כוונתו כדי לקרבם על ידי זה להשם יתברך. וכמובן בדברי רבינו ז"ל בכמה מקומות (ח"א סימן ס' ח"ב סימן ע"ח) כמה וכמה הצדיק מוריד את עצמו אל העולם שכל זה נחשב אצלו מעשה נערות אבל כוונתו רצויה להשם יתברך לבד בשביל לקרב הרחוקים מאד להשם יתברך שאי אפשר לקרבם כי אם על ידי זה. וזהו בחינת והוא נער את בני בלהה ואת בני זלפה וכו' וכן"ל:

(ליקוטי הלכות, או"ח, השכמת הבוקר ד, ט"ז)

משולחנו של הרב / הלכות חנוכה

השבוע נדליק נר ראשון של חנוכה במוצאי שבת. מובא להלן תקציר הלכות החג:

מנהגי החג:

מעיקר הדין מותרים ימי החנוכה במלאכה, אבל נהגו הנשים שלא לעשות מלאכה בעת שהנרות דולקים. מנהג זה נוהג ביחס לזמן ההדלקה המינימאלי שהוא כחצי שעה. אין חיוב לערוך סעודה, אבל נהגו להרבות קצת בסעודה ולומר בהם זמירות ותשבחות. יש הנוהגים לאכול מאכלי גבינה וחלב בימים אלו.

מצות הדלקת הנר:

מעיקר הדין צריך להדליק בכל בית נר אחד לכל משפחה, אולם נהגו להדר במצווה זו. אצל יוצאי ספרד, בעל הבית מוסיף כל יום נר עד שמגיע לשמונה נרות ביום השמיני. ובקהילות אשכנז נהגו שכל אחד מבני הבית מדליק. למנהג זה גם בנות צריכות להדליק, שהרי אף הן היו באותו הנס, אמנם נשים נשואות רשאיות לסמוך על הדלקת בעליהן בשל הסברה שאשתו של אדם כגופו. (מ"ב ס"י תרעא ס"ק ט'). במקרה שאין אפשרות להדליק נרות לכל בני הבית, עדיף שראש הבית ידליק לפי מספר הימים ולא שידליק כל אחד נר אחד. לכתחילה יש להעמיד את הנרות בגובה שווה. האשכנזים נהגו להקפיד שהחנוכייה תהיה בצורת שורה ישרה.

מקום ההדלקה:

בזמן התלמוד היה מקובל להניח הנרות בפתח הסמוך לרשות הרבים. אך מאז הגלויות הרבות שפקדו אותנו עת לחצו אותנו הגויים, נהגו להדליק בתוך הבית מפני הסכנה. בזמננו, מאז חזרנו לארצנו, יש שביקשו להחזיר את הדין למקומו וממילא להדליק בחוץ, אבל רוב הצבור נוהג להדליק בתוך ביתו, או בפתח הבית, או בחלון הפתוח לרשות הרבים.

מעיקר הדין יש להדליק את הנרות עד לגובה של תשעה וחצי מטר (כ' אמות) מעל קרקע הרשות שאליה מופנים הנרות. על כן, הגרים בקומות גבוהות ידליקו בפתח ביתם או על אדן החלון, במידה והוא פונה לחלונות אחרים שנמצאים באותו גובה.

למרות שמעיקר הדין היה צריך להדליק נרות בגובה שבין שלשה לעשרה טפחים (בין 24 ל-80 ס"מ) לא נהגו להקפיד בזה, כיון שעיקר הטעם להלכה זו הוא שיהיה ניכר שלא מדליק לצורכו, ואצלנו ניכר מעצם העובדה שמשתמש בנר ולא בחשמל וכן בגלל הסכנה לילדים שעלולים להפוך את הנרות. גם במישור המעשי, מי שמדליק ליד החלון לא יוכל להראות את הנרות כלפי חוץ, אם לא יגביה אותם מעל השיעור הזה.

זמן ההדלקה:

בגמרא נאמר שזמן ההדלקה הוא העת שקיעת החמה, ונחלקו הפוסקים אם הכוונה לשקיעה ממש או לזמן צאת הכוכבים. למעשה כתבו הפוסקים הספרדים, שיש להתפלל ערבית מיד לאחר השקיעה, כדי שיהיו בביתם בעת צאת הכוכבים. האשכנזים חלוקים במנהגם - יש המדליקים מיד לאחר השקיעה (בשעה 16:41), ויש לאחר צאת הכוכבים לפני ערבית, ויש נוהגים להדליק לאחר תפילת ערבית אותה התפללו עם צאת הכוכבים. אצלנו, שרבים המתפללים ערבית בשעה מאוחרת, ידליקו נרות מוקדם ככל האפשר לפני תפילת ערבית.

לכתחילה יש להזדרז ולהדליק סמוך ככל האפשר לצאת הכוכבים עד חצי שעה לאחריה, ומי שלא יכול להספיק, יכול להדליק כל עוד יש פרסום נס כלפי מישהו. אם הוא מדליק בפתח סמוך לרחוב אז יכול להדליק עד שעה שבני אדם מסתובבים ברחובות, אבל אם עיקר מצוותו היא כלפי פנים, לכן לכתחילה יש לדאוג שבני הבית יהיו ערים. אמנם בדיעבד, אם הגיע בשעה מאוחרת וכל בני הבית ישנים וקשה להעירם, יכול להדליק, ולפי חלק מהפוסקים אפילו בברכה. במקרה שהאב או האם לא נמצאים בזמן ההדלקה והם אמורים להגיע בזמן סביר, ראוי להמתין להם עד שיגיעו על-מנת שההדלקה תיעשה במעמד המשפחה כולה. אמנם אין לעשות מלאכה לפני ההדלקה, כיון שחובת ההדלקה חלה עליהם, ובשעת הצורך יש להקל. כמו כן, אין לקיים סעודות קבע לפני ההדלקה.

במקום שלא יכול להדליק בזמן הראוי לכתחילה, נחלקו הפוסקים אם עדיף להדליק אחרי פלג המנחה או אחרי שכבר כלתה רגל מן השוק. אבל אם ידליק בזמן שכולם ערים, עדיף להמתין אפילו אחרי שכלתה רגל מן השוק.

משהגיע זמן הדלקת הנר אין לעסוק בדברים אחרים, וזה כולל לימוד תורה ואכילה וכו'. אמנם לגבי שיעורים קבועים שיש חשש שלא יחזרו הלומדים לשיעורם, כתב הגר"ע יוסף וכן הגר"ש ישראלי שאפשר לקיימם, ובלבד שיספיקו להדליק הנרות לפני שתכלה רגל מן השוק. (לפחות עד השעה 23:00).

לצד השמחה הגדולה בחג החנוכה, הוא חג האור, יש להזהיר את כולם מפני חנוכיות הדולקות באופן שמגע לא זהיר אתם יכול לגרום לנזקים בלתי הפיכים. כמו"כ, כדאי למנוע משחקים מסוכנים בזיקוקים או בדברים דליקים אחרים שכבר גרמו לכוויות בעירנו ובמקומות אחרים.

הלכות הדלקה במוצאי שבת:

במוצאי שבת מדליקים בבית הכנסת נרות חנוכה, קודם לנר הבדלה. בהדלקה בבית ישנם חילוקי מנהגים, הרמ"א כתב להדליק נר חנוכה ואח"כ לעשות הבדלה, אבל רוב הפוסקים כתבו להבדיל ואח"כ להדליק נר חנוכה. על-כן, כל אחד יעשה כמנהגו. מי שהדליק בבית הכנסת לא יברך אח"כ ברכת "שהחיינו" בהדליקו בביתו.

הנוסעים לקרובים לשבת וחוזרים במוצאי שבת – עקרונית, אדם צריך להדליק בביתו ומי שמתעתד לחזור בלילה, ידליק בביתו כשחוזר. אמנם יש שכתבו שאם היה במקום כל השבת, הרי הוא הופך להיות ביתו ולכן יכול להדליק שם. הדברים אמורים לכל הפחות למי שמתכוון להישאר במשך זמן רב במוצאי שבת באותו בית ואפשר שגם יסעד שם, שאז הוא יכול לסמוך על דעה זו. לכתחילה, ודאי ראוי להזדרז להגיע הביתה כמה שיותר מוקדם, כדי להדליק בביתו ממש. מי שמתכוון לנסוע מביתו במוצ"ש לטיול וללון במקום אחר, ידליק בביתו בברכה.

רבים הנוסעים מביתם במוצ"ש וחוששים להשאיר את הנרות דלוקים. עקרונית, ניתן לכבות את הנרות אחרי חצי שעה, אולם כיון שנהגו להשאירם דלוקים, אזי צריך לעשות התנאה מפורשת לפני ההדלקה, שכוונתו לכבותם אחרי חצי שעה.

הלכות הדלקת נרות בערב שבת:

בערב שבת נהוג להתפלל מנחה קודם הדלקת הנרות. אמנם אם אין אפשרות לקיים מניין לפני ההדלקה, אז עדיף להתפלל בציבור אחרי ההדלקה.

מדליקים את נר החנוכה ואח"כ את נר שבת. אולם אם גבר הדליק בטעות נר שבת קודם לנר חנוכה, יכול להדליק אח"כ נר חנוכה, אישה שהדליקה נר שבת וחייבת בנר חנוכה, לא תדליק בעצמה אלא תבקש מאחר שידליק עבורה. (כ"ז למנהג האשכנזים שאישה מקבלת שבת בהדלקת הנרות של השבת, אבל לדעת הספרדים יש מקום להקל שהיא עצמה תוכל להדליק נר חנוכה אח"כ).

משתדלים להדליק את נר החנוכה סמוך למועד הדלקת נרות השבת, אבל מי שרוצה יכול להקדים מזמן פלג המנחה שהוא בערך 15:38.

יש לדאוג שהנרות או השמן יספיק לדלוק עד חצי שעה אחרי צאת הכוכבים, ולכן הנרות חייבים להיות ארוכים מהמרגיל.

יש לשים את הנרות במקום שדלת הנפתחת בסמיכות לא תגרום לכיבוי הנר.

לכתחילה, רצוי שהדלקת הנרות בבית הכנסת תיעשה כאשר יש מנין, אולם אם רואים שהשקיעה מתקרבת אזי ידליקו גם ללא מניין. גם מי שהדליק בביתו, יכול לברך שוב בבית הכנסת את שלש הברכות כולל ברכת "שהחיינו". ויש שהורו שלא לברך ברכת "שהחיינו", (כף החיים) והמנהג לברך.

שבת שלום,

הרב דוד סתיו

אור של חנוכה
הכניסה חופשית!
הורים וילדים מוזמנים!
הצגת הילדים אור קטן
 הימים ימי מרד המכבים,
 מה יקרה לילד יוסי וליוסופוס?
 הצגה מרגשת ומצחיקה
 2 שחקנים, מוזיקה ותפאורה מרהיבה!
יום חמישי, נר שישי, כ"ט כסלו
29.12.16, שעה 17:00, בבית התרבות

טיול עששיות לחנוכה

טיול משפחתי מרגיל

ילדים ולהורים חובבי הרפתקאות ומסתורין

יום רביעי, 28.12.16, שעה 17:00, התכנסות בגן קדם

טיול חוויתי, שיאפשר לנו לחגוג את חג האור בדרך מיוחדת, עם הסברים מרתקים הכוכבים, סיפורים משעשעים ומסקרנים על חיות הלילה, צ'יזבטים ותה אינדיאני.

בתכנית:

17:00 התכנסות בגן קדם

והכנת פיתות על סאדג'

17:45 התארגנות למסע ויציאה

לפארק שהם בהדרת "מעגלים"

- חוויות וטיולים בצוותא"

19:30 סיום משוער

לפרטים: **9723001** שלוחה 1

מזל טוב!

לדוד ודבי שטרן
לרגל אירוסיו הבן רועי עב"ל אסיף!

לאורי גרוס ומשפחתו
לרגל בר המצווה!

לורד וארן קליין
להולדת הבת!

ליאיר טלמור ומשפחתו
לרגל בר המצווה!

לטולי ומירי מלק
להולדת הנכדה, בת להדר ואליהו!

לנהוראי יוסף לוי ומשפחתו
לרגל בר המצווה!

בית הכנסת "אהבת ישראל" שהם
הננו מתכבדים להזמין אתכם

שבת שירת הבקשות והפיוט

משירי ידידות נוסח יהדות מרוקו

שתקיים אי"ה בבית הכנסת אהבת ישראל שבמרכז ספרא שהם
בשבת קודש פרשת "מקץ" א' - ב' טבת תשע"ז (30-31.12.16) נר שביעי של חנוכה

ערב שבת קודש

בשעה 16:25 תפילת מנחה
בשעה 17:00 קבלת שבת
תפילת ערבית חגיגת בזמירות ופיוטים

דבר תורה מפי:
הרב דוד סתיו שליט"א
מרא דאתרא - רב הישוב שוהם

דברי ברכה: מר גיל ליבנה
ראש המועצה

דברי ברכה: מר אשר פאהן
סגן ראש המועצה

שבת קודש

שירת הבקשות והפיוטים

בשעה 3:30 לפנות בוקר

יתקיימו בערב שבת קודש א' ראש חודש טבת
בהשתתפות גדולי השירה והפיוט נוסח יהדות מרוקו
ניסים כהן, מיכאל פרץ, יורם פרץ
דרשה מפי ד"ר שלמה אלקיים
יוגש כיבוד ושתייה קלה

בשעה 07:30 תפילת שחרית
בשעה 10:30 קידוש וכיבוד קל
בשעה 14:45 שיעור עם **הרב מנחם גרינברג** שליט"א
בשעה 15:45 תפילת מנחה וסעודה שלישית בבית הכנסת
דברי תורה מפי רב בית הכנסת **הרב אהוד משה אביטן**
תפילת ערבית והבדלה בהשתתפות הפייטנים והרבנים

בברכת שבת נעימה ומהנה...
בית הכנסת "אהבת ישראל" בנוסח יהדות מרוקו

בית חב"ד שוהם

כולם מוזמנים
להדלקה מרכזית בחנוכה הגדולה

בהשתתפות
ראש המועצה מר גיל ליבנה

א"ה יום חמישי כ"ט כסליו (נר שיש) 29/12/16
בשעה 18:00 במרכז המסחרי

תכנית מיוחדת לילדים!
בשעה 17:30 - הופעת קוסם
סופסופות! אוסיקה!

*מידי יום תתקיים הדלקה בשעה 18:00 בערב
חנוכה שמח!

ישיבה ואולפנת שלהבת

מברכת את כל תלמידיה חברי שבט מורשה (שכבה י') על
יצאתם להגשמה בסניפי בני עקיבא ועוז.
מאחלים לכולם בהצלחה!

החלה ההרשמה למלגות נוער
לשנת הלימודים תשע"ז
ע"ש שלמה אמסלם ז"ל

המלגה מותנת ב-30 שעות התנדבות ערכית לטובת הקהילה
עד לתאריך 30/10/17.

ניתן להגיש טפסי הבקשה עד ליום רביעי ה' בשבת תשע"ז (1/2/17),
לאגף החינוך לידי שלוה

ניתן לעיין בקריטריונים ולהוריד טפסים באתר מועצה מקומית שוהם.
לשאלות ופרטים נוספים ניתן לפנות לשלוה בטל' - 03-9723076

טויל פספיל ישראל: מלכרון לאודיצין

ביום שישי 06/01/17 נצא ברכבים פרטיים לאזור לטרון ונטייל בשביל
ישראל, בעמק איילון - ארץ החשמונאים ונשמע את סיפור הקרב השלישי
והמכריע של יהודה המכבי, נטייל בין שדות וכרמים ונסיים באזור מודיעין
בכפר הקטן שממנו יצאו מתתיהו וחמשת בניו.

המסלול אתגרי ויפה ומהווה חלק משביל ישראל.
בהדרכת: **אסף ארזי**

לפרטים נוספים: בני - 050-7383702 benik@il.ibm.com

שבת "קו לחיים" בשוהם
קהילת שוהם היקרה

בתאריך ט"ו - ט"ז טבת שבת פרשת "ויחי" (13-14 לינואר)
נארח בע"ה את ילדי עמותת "קו לחיים" בשוהם.

עמותת קו לחיים מסייעת לילדים בעלי מוגבלויות (ס.פי, ניוון
שרירים, תאונות דרכים...). העמותה משפרת את חייהם של מאות
ילדים ומארגנת ימי כיף, שבתות, טיולים ומחנות.

צפינו התור שלנו...

כדי שנוכל לקיים את השבת על הצד הטוב ביותר, אנו זקוקים
לעזרתכם תושבים יקרים!

לצורך לינה וארוחת בוקר שבת דרושות משפחות לאירוח חניך/ה
+מדרין/ה. את שאר השבת יעבירו הילדים בפעילות של העמותה
בשיתוף גרעין בני עקיבא.

משפחה שמעוניינת לארח או חבר שיכול לעזור בדרך כלשהיא
(תרומות, חסות לחולצות, קייטרינג, מגנטים, בר מתוקים...) או כל
דבר אחר שיכול לשדרג את חווית השבת נשמח אם ייצור קשר.

לפרטים נוספים: עמית : 054-2101725, הדר : 054-8011948